

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΟΜΗΡΟΥ 34 - Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟ 141 21

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΧΡΥΣΙΩΤΩΝ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ " Η ΠΑΝΑΓΙΑ "

Περίοδος Α'

Ετος 3^ο

Αριθμός Φύλλου 11

Δ' ΤΡΙΜΗΝΟ 1997

ΔΑΣΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΡΥΣΩΣ

Μια συνεταιριστική εταιρεία λειτουργεί στην Κοινότητα Χρύσως εδώ και 43 ολόκληρα χρόνια. Δεν είναι κερδοσκοπική και αποσκοπεί στην ισότιμη συνεργασία και αλληλοβοήθεια των συνεταιριτών μέσα σε μια κοινή επιχείρηση.

Ο αριθμός των μελών είναι μεταβλητός, με ελεύθερη είσοδο και έξοδο, αν έχουν καταβάλλει την συνεταιριστική τους μερίδα.

Είναι ο βασικός συνεταιρισμός Χρύσως που ιδρύθηκε το 1954 με σκοπό την εκμετάλλευση του δάσους και των δασικών εκτάσεων, αλλά και την προστασία αυτών.

Οι Χρυσιώτες πάντα δραστήριοι και αποφασιστικοί πίστεψαν πραγματικά στην αξία και σημασία των λαϊκών παρομιών «βοήθα με να σε βοηθώ ν' ανεβούμε στο βουνό» και «τόνα χέρι νίβει τ' άλλο και τα δυο το πρόσωπο» πολύ νωρίς, από τους πρώτους στην Ευρυτανία, ίδρυσαν το συνεταιρισμό. Το πρώτο καταστατικό υποβάλλεται για έγκριση στις 21-10-1954.

Ο συνεταιρισμός με την υπόδειξη του Δασαρχείου, υλοτομεί κυρίως έλατα σε στρογγυλή ξυλεία τα οποία πουλά στο εμπόριο. Στη συνέχεια καθαρίζει τα κλαδιά τις κορφάδες και τα κλωνάρια τα οποία τα κάνει καυσόξυλα, τα οποία και αυτά πουλά.

Το ξύλο μετά από επεξεργασία κυκλοφορεί στο εμπόριο σε μορφή καθρονιών και σανίδων τα οποία χρησιμοποιούνται κυρίως στην οικοδομή.

Οι περισσότεροι Χρυσιώτες υπήρξαν μέλη του συνεταιρισμού. Είναι μια εποχιακή απασχόληση με καλό μεροκάματο. Παλιότερα ήταν πολύ δύσκολη και βαριά δουλειά. Το κόψιμο κορμών ελάτων με τις κόφτρες ήταν κουραστικό, χωρίς απόδοση. Μετά έπρεπε να μεταφέρουν τα ξύλα

κοντά σε αμαξιτό δρόμο, τραβώντας τα με τα χέρια ή με ζώα. Δρόμοι δεν υπήρχαν τότε παντού και αυτό έκανε τη δουλειά ακόμη πιο δύσκολη.

συνέχεια στη σελ. 2

Χαρακτηρισμός ως ιστορικών διατηρητέων μνημείων ενός (1) νερόμυλου, μιας (1) κρήνης και δύο (2) γεφυριών στην Χρύσω Ευρυτανίας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) Του Ν. 1588/85 «περί Κυβέρνησης και Κυβερνητικών Οργάνων» που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 137/Σ/26.7.85

β) Του άρθρου 52 του Ν. 5351/1932 «Περί Αρχαιοτήτων», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 14 και 17 του ΝΔ 216/1943 και τροποποιήθηκε με το άρθρο 32 παρ. 5 του Ν. 1337/1983 και ισχύει.

συνέχεια στη σελ. 2

ΤΟ ΤΕΜΠΛΟ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Σας υπενθυμίζουμε ότι ο Σύλλογός μας έχει ανοίξει λογαριασμό για την συγκέντρωση χρημάτων προκειμένου να διατεθούν για την αναπαλαίωση και σωτηρία του αξιόλογου τείμπλου της Παναγίας, το οποίο κατασκευάστηκε το 1732 και κινδυνεύει να καταστραφεί γιατί απαιτούνται για την αναπαλαίωσή του 2.500.000.

Ο Αριθμός λογαριασμού είναι: **Εμπορική Τράπεζα 013/40-576-479**
Μέχρι σήμερα 27-10-97 έχει συγκεντρωθεί το ποσό των 1.144.000 δραχμών. Περιμένουμε και την δική σου οικονομική ενίσχυση για να καταφέρουμε να διατηρήσουμε αυτό το αξιόλογο μνημείο του χωριού μας.

ΟΜΑΔΑ ΙΑΤΡΩΝ ΣΤΗ ΧΡΥΣΩ

Από την επίσκεψη της ομάδας Ιατρών στη Χρύσω.

Διακρίνονται ο πρόεδρος της Πανευριτανικής κ. Π. Κωστοπαναγιώτης, ο καθηγητής Ιατρικής κ. Ν. Πουρνάρας, ο Παθολόγος Ιατρός κ. Ε. Ντούσιος, η Καρδιολόγος κ. Σ. Θερίου-Καρποδίνη και χωριανοί μας.

συνέχεια στη σελ. 2

συνέχεια από σελ. 1

ΔΑΣΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΧΡΥΣΩΣ

Σήμερα η εργασία στο συνεταιρισμό έχει γίνει πολύ εύκολη. Το κόψιμο των ελάτων γίνεται με σύγχρονα αλυσοπρίονα, το Δασαρχείο έχει ανοίξει παντού δασικούς δρόμους και η μετατόπιση και μεταφορά των ξύλων γίνεται κυρίως με μηχανήματα.

Ο συνεταιρισμός σήμερα αποτελείται από 11 μέλη - συνεταίρους. Πρόεδρος είναι ο Βασίλης Πολυχρόνης.

Οι πρόεδροι του συνεταιρισμού από την ίδρυσή του μέχρι σήμερα ήταν οι:

Σταύρος Μαντής
Κων/νος Καρανίκας
Λουκάς Καρανίκας
Αλέξανδρος Μούτσελος
Θωμάς Καρανής
Γεώργιος Μαρούλης

Νίκος Μαρούλης

συνέχεια από σελ. 1

ΟΜΑΔΑ ΙΑΤΡΩΝ ΣΤΗ ΧΡΥΣΩ

Η ομάδα κοινωνικής αλληλεγγύης Ιατρών της Πανευριτανικής Ένωσης σε συνεργασία με τον Ιατρικό σύλλογο Ευρυτανίας, επισκέφτηκε το χωριό μας στις 19 Ιουλίου.

Στους κατοίκους προσέφεραν τις υπηρεσίες τους Παθολόγος, Πνευμονολόγος, Καρδιολόγος, ΩΡΛ, Ορθοπαιδικός και Παιδίατρος.

Ευχόμαστε να συνεχίσει τις προσπάθειές της η Πανευριτανική και να τις επαναλάβει και στο μέλλον. Το κενό της πολιτείας που έχει εγκαταλείψει στην τύχη τους, τους κατοίκους της ορεινής Ευρυτανίας δεν καλύπτεται βέβαια. Αξίζουν όμως συγχαρητήρια στην Πανευριτανική που δίνει την ευκαιρία σε κατοίκους απομονωμένων χωριών να συναντήσουν στον τόπο τους, για πρώτη ίσως φορά, κάποιες ειδικότητες Ιατρών.

ΗΘΗ & ΕΘΙΜΑ ΤΟΥ ΤΟΠΟΥ ΜΑΣ

Σε κάθε τραπέζι ή σε γάμο, ή σε γιορτάσια που γινόταν στα σπίτια τους οι χωριανοί, καλούσαν τον παπά να παραβρεθεί στο τραπέζι και να το ευλογήσει. Πράγματι, πήγαινε ο παπάς, ευλογούσε τα φαγητά και όταν τελείωνε το φαγοπότι, άρχιζαν το τραγούδι.

Ο παπάς έψελνε πρώτος κάποιο εκκλησιαστικό τροπάριο ως το «Ανοιξω το στόμα μου και πληρωθήσεται πνεύματος και λόγον ερεύξομαι τη Βασιλίδι μητρί και οφθήσομαι φαιδρώς παναγουρίζων και άσω γηθόμενος ταύτης τα θαύματα» και αμέσως

συνέχεια από σελ. 1

γ) Του Ν. 1469/50 «περί προστασίας ειδικής κατηγορίας οικοδομημάτων και έργων τέχνης μεταγενεστέρων του 1830».

δ) Του Ν. 2039 «περί Κύρωσης της Σύμβασης για την προστασία της Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς της Ευρώπης» (ΦΕΚ 61/Α/13.4.92).

ε) Του Π.Δ. 941/77 «περί Οργανισμού του ΥΠΠΕ».

2. Την Διυπουργική απόφαση ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/11536/10.3.92 «Παράλληλη άσκηση αρμοδιοτήτων από τον Υπουργό Πολιτισμού και τους Προϊσταμένους Υπηρεσιών του ιδίου Υπουργείου (ΦΕΚ 210/τ.Β' 24.3.93).

3. Την ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49095/30.10.91 (ΦΕΚ 987/Β/28.11.91 Υπουργική Απόφαση «Μεταβίβαση αρμοδιοτήτων Υπουργού και δικαιώματος υπογραφής «Με εντολή Υπουργού» στους Γεν. Γραμματείς, Γεν. Δ/ντές και Προϊσταμένους των Δ/νσεων, Τμημάτων και Γραφείων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΥΠ.ΠΟ.».

4. Το Π.Δ. 161/26.4.84 (ΦΕΚ 54/Α/30.4.84) «περί ανακατανομής αρμοδιοτήτων των Υπουργείων ΥΠΠΕ-ΥΧΟΠ».

5. Την εισήγηση της 5ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων, και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου.

6. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτ. Μνημείων με αριθμό 16/15.5.97, αποφασίζουμε:

Χαρακτηρίζουμε ως ιστορικά διατηρητέα μνημεία το νερόμυλο, την κρήνη και τα δυο γεφύρια στη Χρύσω Ν. Ευρυτανίας γιατί αποτελούν σημαντικά δείγματα παραδοσιακής αρχιτεκτονικής απαραίτητα για τη μελέτη της ιστορίας της αρχιτεκτονικής το καθένα στον τομέα του και επίσης γιατί αποτελούν σημεία αναφοράς των κατοίκων της περιοχής.

Αθήνα 17 Ιουνίου 1997
Με εντολή Υπουργού
Ο Προϊστάμενος του Τμήματος
ΔΑΝ. ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗΣ

μαζί με άλλους άρχιζαν τα «καθιστικά». Όταν το τραπέζι ήταν του γάμου, άρχιζαν με το εξής τραγούδι:

«Σε τούτη την τάβλα πούμαστε, σε τούτο το τραπέζι... τον άγγελο, ωρέ φιλεύουμε και το Χριστό κερνάμε... την Παναγιά, τη Δέσποινα κι αυτή την προσκυνάμε να μας χαρίσει τα κλειδιά... κλειδιά του Παραδείσου...»
Όταν το τραπέζι γινόταν σε εορταστική εκδήλωση, το πρώτο τραγούδι ήταν το εξής: «Και εμείς καλά τον βρήκαμε ετούτον τον νοικοκύρη με τα γλυκά του τα κρασιά... με τα καλά του λόγια, να ζήσει χρόνια εκατό κι εξάμνηνα διακόσια να ζήσει σαν τον Όλυμπο στον κόσμο ξακουσμένο...»

Γεώργιος Κουκούτσας

Αφιέρωμα για το χωριό Χρύσω

Στο αγαπημένο μου χωριό
Έχει ευωδιά και χάρη

Στο ταπεινότερο δενδρί
το πιο φτωχό χορτάρι

Στις μαγεμένες της πλαγιές
σε κάποιο Καραούλι

Θα πάω να βρω το φίλο μου
τον Γιώργο τον Μαρούλη

Εσύ ήσουν καταφύγιο και για
πολλούς διαβάτες

Έτσι τους ξένους οδηγούν
δρόμοι και τόσες στράτες

Και αν σε πατήσανε εχθροί
και ξένες ιστορίες

Αυτοί καταστραφήκανε
από τις αμαρτίες

Έχεις στον τόπο σου νερά
που γράφουνε σελίδες

Έχεις καινούργιες και παλιές
ωραίες εκκλησίες

Κάπου στην μέση του χωριού
Έχεις και την πλατεία

Και έχεις καμάρι και σταυρό
αυτή την Παναγιά

Και όσο τα χρόνια σου περνούν
Εσύ πάντα θα φέγγεις

Ξένους ντόπιους και γνωστούς
Εσύ τους ξανααστάνεις

Γιατί καλό χωριό Βογγάς
Εσύ που ζεις αιώνια

Ας είχαν και άλλα χωριά τη χάρη σου
Και ας τα σκεπάζαν χιόνια

Κοντά σου δάδελα και εγώ
πολύ να παραμείνω

Εσύ με έκανες και εμέ
και ποιητής να γίνω

Με φιλικούς χαιρετισμούς
Παπαθανάσης Ντάλλας

ΠΡΑΓΜΑΤΙΟ
ΥΓΡΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

Θωμάς Χορμόβας

2ο ΧΛΜ. ΕΠ. ΟΔΟΥ ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ-ΠΡΟΥΣΟΥ
ΤΗΛ.: 22.298 - ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ

ΕΥΠΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΕΠΙΠΛΑ ΚΟΥΖΙΝΑΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Κ. ΜΑΝΤΗΣ
ΝΕΑ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ. (0231) 34146 - 29372

ΚΩΣΤΑΣ ΜΠΕΤΧΑΒΑΣ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΙ
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ - ΒΑΡ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟ: Αγ. Παρασκευής 40 - Περιστέρι
Τηλ.: 5712740-5720373-5745010-5758811
Fax. 5750590 - Telex. 214249 SECA GR
ΥΠΟ/ΜΑ: Στουρνάρη 67 - Αθήνα - Τηλ.: 5236962

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

☞ Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το πανηγύρι στις 15 Αυγούστου. Η συμμετοχή του κόσμου ήταν μεγάλη και κυρίως από ξενιτεμένους Ευρυτανές. Το γλέντι άρχισε από την παραμονή και κράτησε μέχρι το πρωί της 16^{ης} Αυγούστου.

☞ Στις 16 Αυγούστου πραγματοποιήθηκε η καθιερωμένη εκδρομή της νεολαίας με πολλή μεγάλη συμμετοχή. Το βράδι έγινε γλέντι στην πλατεία με την παρουσία λαϊκής ορχήστρας.

☞ Την Κυριακή 17 Αυγούστου έγινε η καθιερωμένη λειτουργία του Αγίου Σεραφείμ Κορώνας. Τα απόγευμα του Σαββάτου έγινε η υποδοχή της Αγίας Κάρας και εσπερινός. Η συμμετοχή του κόσμου υπήρξε μεγάλη. Την Αγία Κάρα συνόδευσε από το μοναστήρι της Κορώνας ο πατέρας Κύριλλος. Η Κάρα έμεινε στο χωριό για λίγες ημέρες. Στη συνέχεια μεταφέρθηκε τον Αϊ Γιάννη Δάφνης.

☞ Καθαρίστηκε με μηχανήματα ο δρόμος από τον Αϊ Θανάση ως τα Λακώματα.

☞ Ο Δασικός συνεταιρισμός πούλησε τα ξύλα σε καλή τιμή.

☞ Ο δρόμος ήταν φέτος πολύ καλός. Αν έβρεχε μετά το πάτημα του χαλκιού θα ήταν ακόμη καλύτερος.

☞ Καθαρίστηκε η οχετογέφυρα στη αρχή του δρόμου, αλλά αν δεν γίνουν τα απαραίτητα έργα πάλι θα έχει πρόβλημα.

☞ Οι εργασίες στον Προφήτη Ηλία συνεχίστηκαν με τη βοήθεια των κατοίκων και κυρίως του Ταξιάρχη Κράνη. Έγινε το τέμπλο και η περίφραξη του χώρου. Υπολείπονται ακόμη κάποιες εργασίες για να τελειώσει.

☞ Έγιναν από τον Πολιτιστικό Σύλλογο τα σκέπαστρα στις πόρτες του ξενώνα.

☞ Άρχισαν οι εργασίες από τον Πολιτιστικό Σύλλογο για την κατασκευή περιπέρου στα αλώνια.

☞ Αποκαταστάθηκε το καμπαναριό στον Αϊ Ταξιάρχη που είχε διαβρωθεί.

☞ Στήθηκε από το Σύλλογο μεγάλος Σταυρός, ύψους έξι μέτρων, στη θέση «Σταυρός».

☞ Μεγάλη κίνηση στην ανοικοδόμηση κατοικιών και την αγορά οικοπέδων παρουσιάστηκε φέτος στο χωριό.

☞ Κατασκευάστηκε ο τοίχος στο νεκροταφείο, πίσω από την Παναγία και καθαρίστηκε ο χώρος.

☞ Θα συνεχιστεί η κατασκευή του τοίχου προς τις βρύσες από την Κοινότητα, με πίστωση 1.500.000 δραχμές.

☞ Έγιναν κάποια έργα και ανοίχτηκε μεγάλος λάκκος, στο χώρο που εναποθέτουμε τα σκουπίδια.

ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ιδιοκτήτης - Εκδότης
Σύλλογος των απανταχού
Χρυσιωτών Ευρυτανίας

"Η ΠΑΝΑΓΙΑ"

Υπεύθυνος Έκδοσης
Γρηγόρης Δ. Τριανταφύλλου
Ομήρου 34 - 141 21 Ν.
Ηράκλειο
Τηλ. (01)-2774497

Συντάσσεται από την παρακάτω συντακτική επιτροπή:
Καραθάνου Φ. Ιωάννα
Καρανίκας Θ. Αντώνιος
Κρυστάλλη Ι. Αλεξάνδρα
Μπετσαβάς Δ. Χαράλαμπος
Τριανταφύλλου Δ. Γρηγόρης

Συνδρομές
Ετήσια Δρχ. 1000

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Με καθυστέρηση μιας εβδομάδας και χωρίς άλλα προβλήματα ξεκίνησε η σχολική χρονιά για τους μαθητές του Δημοτικού σχολείου του χωριού μας.

Δάσκαλος διορίστηκε ο Νικόλαος Κουτουλογιάννης από το χωριό Κρανίδια Κοζάνης. Γνώστης της Ευρυτανίας, των προβλημάτων και της νοοτροπίας της περιοχής μας αφού και την περσινή χρονιά υπηρετούσε στην Ευρυτανία, στο χωριό Βούληνη.

Στον καθιερωμένο αγιασμό, που τελέστηκε από τον παπά Κώστα Καρανίκα, παραυρέθηκαν το Κοινοτικό Συμβούλιο με

επικεφαλής τον Πρόεδρο και αρκετοί συγχωριανοί μας.

Στη συνέχεια το Β' σύστημα δασοπροσκόπων Αταλάντης με αρχηγό τον συγχωριανό μας Θεοφάνη Χαλιανδρό προσέφερε στους μαθητές τετράδια και μολύβια.

Στη μικρή εκδήλωση που ακολούθησε με πρωτοβουλία της Κοινότητας προσφέρθηκαν γλυκά και αναψυκτικά στους μαθητές και τους παρευρισκόμενους.

Ευχόμαστε στους μαθητές καλή σχολική χρονιά και καλή πρόοδο.

Νίκος Μαρούλης

Μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Αγίου Δημητρίου την σχολική χρονιά 1952-53 μπροστά από το χαγιάτι της Εκκλησίας.

Διακρίνονται ο δάσκαλος Τριαντάφυλλος Καμπούρης και οι μαθητές:

Λάζαρος Μπάρκας, Δημήτριος Τάκης, Ταξιάρχης Σφήκας, Δημήτριος Τάκης, Δημήτριος Μούτσελος, Μάνθος Χειλάς, Αθανάσιος Αρκουμάνης, Δημήτριος Μούτσελος, Γ. Χειλάς, Βασίλης Γυφτοβράκης, Αθανάσιος Κόκκοτας, Κουκουγιάννης, Πην. Μπάρκα, Δημήτριος Κόκκοτας, Δημήτριος Τάκης, Δ. Κουκουγιάννης, Κ. Χειλάς, Μάνθος Χειλάς, Ηλίας Μούτσελος, Γ. Μπάρκας, Ολ. Χειλά, Ευαγ. Τάκη, Ι. Ζαγκώτση, Ουρ. Αρκουμάνη, Ελ. Χειλά, Αργ. Ρακά, Ελ. Κόκκοτα, Σφήκα, Ανδρ. Σφήκα, Λάμπρ. Χειλά, Αικ. Γυφτοβράκη, Ευαγ. Κουκουγιάννη, Στ. Χειλάς, Ι. Ρακάς, Λ. Χειλάς, Κουκουγιάννης, Νικ. Τάκης, Λουίζα Κόκκοτα, Κατ. Σφήκα, Ειρ. Μουτσέλου, Ελ. Χειλά, Ειρ. Χειλά, Ανθούλα Τάκη, Μαρία Μουτσέλου, Δημ. Ζαγκώτση.

Η φωτογραφία προέρχεται από το αρχείο του Δημ. Τάκη τον οποίο ευχαριστούμε που μας την παραχώρησε.

ΨΗΣΤΑΡΙΑ ΤΑΒΕΡΝΑ

"ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ
ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ"

ΜΠΕΣΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΔΑΦΝΗ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ

ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΟΙΝΟΜΑΓΕΙΡΕΙΟ "ΤΟ ΠΑΝΟΡΑΜΑ"

Λειτουργεί μεσημέρι - βράδυ, άνετο περιβάλλον,
εκλεκτή κουζίνα

Αφοι Χ. & Κ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗ ο.ε.

Ρήγα Φεραίου 18
Τηλ. (0237) 25.976

36100 Καρνηήσι
Οικ. (0237) 25203-25407

ΣΧΕΔΙΟ «ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΣ»

Οι νέοι Δήμοι στο Νομό Ευρυτανίας

Δήμος Απεραντίου

Κοινοότητες: Βαλαώρας (Βαλαώρας), Βούλπης, Γρανίτσας, Λημερίου, Λιθοχωρίου, Σιβίστης, Τοπολιάνων.

Έδρα Γρανίτσα.

Δήμος Αγράφων

Κοινοότητες: Αγράφων, Βραγγιανών, Επινιανών, Μαράθου, Μοναστηρακίου, Τριδένδρου, Τραβάτου.

Έδρα Αγραφα.

Δήμος Ασπροποτάμου

Κοινοότητες: Κέδρων, Λεπιανών, Νέου Αργυρίου, Πρασιάς, Ραπτόπουλου

Έδρα Ραπτόπουλο

Δήμος Βίνιανης

Κοινοότητες: Αγίου Δημητρίου, Βίνιανης, Δάφνης, Κερασοχωρίου, Μαυρορμάτας, Χρύσως

Έδρα Κερασοχώρι

Δήμος Δομνίστας

Κοινοότητες: Αμπλιανής (Σταυροπηγίου), Δομνίστης, Κρικέλλου, Μεσοκόμης, Ροσκάς, Στάβλων, Ψιανών.

Έδρα Κρικέλλου.

Δήμος Καρπεννσίου

Κοινοότητες: Αγίας Βλαχέρνης, Αγίου Ανδρέου, Αγίου Νικολάου, Βουτύρου, Καλεσμένου, Κορυσκάδων, Μυρίκης, Παπαρουσίου, Παυλόπουλου, Σελλών, Στενώματος, Στεφανίου, Φιδακίων

Έδρα Καρπεννσί.

Δήμος Κτημενίων

Κοινοότητες: Αγίας Τριάδος, Αγίου Χαραλάμπους, Δομιανών, Πετραλώνων, Χόχλιας

Έδρα Αγία Τριάδα

Δήμος Ποταμιάς

Κοινοότητες: Ανιάδας, Δερματίου, Καρίτσας

Καρπεννσίου, Κλαυσίου, Μεγάλου Χωριού, Μικρού Χωριού, Μουζίλου, Νοστίμου, Συγκρέλλου, Χελιδόνος.

Έδρα Μεγάλο Χωριό.

Δήμος Προυσού

Κοινοότητες: Αλεστίων, Ασπροπύργου, Βελωτών, Εσωχωρίων, Καστανέας, Καταβόθρας, Προδρόμου, Προυσού, Σαρκίνης, Σταυροχωρίου, Τόρνου.

Έδρα Προυσό.

Δήμος Φουρνά

Κοινοότητες: Βράκας, Κλειστού

Έδρα Φουρνά

Δήμος Φραγκίστας

Κοινοότητες: Ανατολικής Φραγκίστας, Δυτικής Φραγκίστας, Επισκοπής, Μαραθιάς (Μαραθέας), Παλαιοκατούνας, Παλαιοχωρίου, Τριποτάμου

Έδρα Δυτική Φραγκίστα.

Τι προβλέπεται για τ έως κοινοτάρχεις - Τι αλλάζει για τους δημότες

Τα Κοινοτικά Συμβούλια θα αντικατασταθούν από τα Τοπικά Συμβούλια και οι κοινοτάρχεις από τους προέδρους των Τοπικών Συμβουλίων. Όλα, όμως, θα είναι υπό την κυριαρχία του δημάρχου και των δημοτικών Συμβουλίων. Γεγονός είναι, πάντως, ότι διασφαλίζεται σχεδόν πλήρως η εξυπηρέτηση των δημοτών στον τόπο κατοικίας τους χωρίς να χρειάζεται να μετακινούνται στην έδρα του δήμου.

Το νομοσχέδιο για τις συνενώσεις (το θεσμικό πλαίσιο και ο χωροταξιακός σχεδιασμός) δόθηκε χτες στη δημοσιότητα και τη Δευτέρα θα ανακοινωθεί και επίσημα η κατάθεσή του στη Βουλή. Σήμερα υπενθυμίζουμε τις βασικότερες ρυθμίσεις του θεσμικού πλαισίου, τις οποίες πιο αναλυτικά δημοσιεύσαμε την περασμένη Τρίτη.

Τοπικά Συμβούλια

Όλοι οι συνενούμενοι ΟΤΑ θα λειτουργούν ως δημοτικά διαμερίσματα του νέου δήμου και σε καθένα από αυτά θα εκλέγεται με το σύστημα της απλής αναλογικής την ημέρα των δημο-

τικών εκλογών ένα Τοπικό Συμβούλιο. Σε δημοτικά διαμερίσματα μέχρι 300 κατοίκων το Τ.Σ. θα είναι 3μελές και θα προεδρεύεται από το δημοτικό πρόεδρο. Από 300 κατοίκους και πάνω το Τ.Σ. θα είναι 5μελές και ο πρόεδρος του θα είναι ταυτόχρονα και δημοτικός σύμβουλος. Σε δημοτικά διαμερίσματα από 2.500 κατοίκους και πάνω το Τ.Σ. θα είναι 7μελές και φυσικά πάλι ο πρόεδρος του θα είναι και δημοτικός σύμβουλος. Ο δημοτικός πρόεδρος και ο πρόεδρος συμμετέχουν στη διοίκηση του νέου δήμου.

Αρμοδιότητες Τ.Σ.

Τα Τοπικά Συμβούλια ασκούν στην πράξη τις λειτουργίες που είχαν τα Κοινοτικά Συμβούλια και είναι αρμόδια για την καταγραφή και την προώθηση λύσεων σε όλα τα προβλήματα του διαμερίσματος.

- Ιεραρχούν και προτείνουν τα έργα που χρειάζεται να γίνουν στο διαμέρισμα και γνωμοδοτούν για όλα τα θέματα που το αφορούν.

- Παρακολουθούν τη λειτουργία των κέντρων και των εγκαταστάσεων παροχής διοικητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αθλητικών υπηρεσιών.

- Παρακολουθούν την υλοποίηση των έργων και των προγραμμάτων που εκτελούνται στο δημοτικό διαμέρισμα έχοντας δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση των οικονομικών και τεχνικών στοιχείων που αφορούν τη μελέτη και εκτέλεση των έργων.

- Προτείνουν στο Δημοτικό Συμβούλιο τον ορισμό μελών στα Διοικητικά Συμβούλια των ιδρυμάτων, επιχειρήσεων και άλλων ΝΠΔΔ που λειτουργούν στο δημοτικό διαμέρισμα.

Επίσης το Δ.Σ. με απόφασή του μπορεί να αναθέτει στα Τ.Σ. τις εξής αρμοδιότητες:

Τη συντήρηση του δικτύου ύδρευσης, άρδευσης, αποχέτευσης, συντήρηση και λειτουργία των παιδικών χαρών, των σχολικών κτιρίων, των νεκροταφείων, των δημοτικών οδών, γεφυρών και πλατειών, άλλων κοινόχρηστων χώρων και των

συνέχεια στη σελ. 5

Η ΓΛΥΚΙΑ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ
Η φίρμα Rammosεκτελεί παραγγελίες γενεθλίων, γάμων, πάρτυ κλπ. Τούρτες ζωγραφικής, παγωτά, γλυκά με την καλύτερη ποιότητα

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΑΦΟΙ ΡΑΜΜΟΥ
Καταστήματα
ΠΛ. ΠΑΡΚΟΥ - ΤΗΛ. 38887 - ΛΑΜΙΑ - ΤΟΥΡΜΑΝ 4
ΤΗΛ. 31867 ΛΑΜΙΑ -
ΠΑΤΡΟΚΛΟΥ 45 - ΤΗΛ. 46050 - ΛΑΜΙΑ
ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ - ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΥ 20 - ΤΗΛ. 22913 - ΛΑΜΙΑ

ΚΙΝΗΤΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ
ΑΡΙΘΜΟΜΗΧΑΝΕΣ - ΤΑΜΕΙΑΚΕΣ ΜΗΧΑΝΕΣ -
ΓΡΑΦΟΜΗΧΑΝΕΣ - ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΙ ΖΥΓΟΙ - ΑΥΤΟΜΑΤΟΙ
ΤΗΛΕΦΩΝΗΤΕΣ - ΦΗΛΕΦΩΝΑ - FAX - ΦΩΤΟΑΝΤΙΓΡΑΦΙΚΑ -
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

ΠΑΝ. ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ
ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΟΥΣ 12 - ΛΑΜΙΑ (ΔΙΠΛΑ ΣΤΗΝ ΤΡΑΠ. ΠΙΣΤΕΩΣ)
ΤΗΛΕΦ. 0231-29294 - 31355 - FAX. 0231 43963
SERVICE ΚΑΘΕ ΤΥΠΟΥ ΜΗΧΑΝΗΣ

Στο χωριό μας άνοιξε προ εξαμήνου το κάτωθι κατάστημα

ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟ
"ΤΟ ΚΑΤΑΦΥΓΙΟ"

Στο κατάστημά μας θα βρείτε φαγητά της ώρας και πλήρη εξυπηρέτηση

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΡΚΟΥΜΑΝΗΣ
ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Τηλ. 0237-31755, 31250
Θα σας περιμένουμε να σας εξυπηρετήσουμε

Carpin mode
ΒΑΣΩ & ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ - ΤΗΛ. 0237-25710

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟ
ΚΩΝ/ΝΟΥ Π. ΚΑΡΑΝΙΚΑ
ΑΜΠΕΡΩΝΑΣ ΠΑΡΙΣΗΣ ΤΗΛ. 0492-32482
ΔΕΧΟΜΑΣΤΕ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ
ΤΟΥΡΤΕΣ - ΓΛΥΚΑ - ΠΑΓΩΝΑ
ΟΛΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΜΑΣ

ΣΝΑΚ ΜΠΑΡ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ
"ΤΑ ΦΙΛΑΡΑΚΙΑ"
ΠΑΝΑΓ. ΚΑΡΑΝΗΣ - ΑΛΕΞ.
ΜΟΥΤΣΕΛΟΣ
ΒΟΥΡΤΕΛΑ 1 - ΠΑΓΚΡΑΤΙ ΛΑΜΙΑΣ
ΤΗΛ. 0331 - 45814

**Τι προβλέπεται για τέως κοινοτάρχες -
Τι αλλάζει για τους δημότες**

αγροτικών οδών. Την παροχή υπηρεσιών προστασίας στους ηλικιωμένους, την εφαρμογή των πολιτιστικών ψυχαγωγικών και αθλητικών προγραμμάτων, την παροχή υπηρεσιών για την τουριστική ανάπτυξη κ.α.

Εξυπηρέτηση των κατοίκων

Σε κάθε δημοτικό διαμέρισμα θα υπάρχει ένας δημοτικός υπάλληλος για την εξυπηρέτηση των κατοίκων, πιστοποιητικά, βεβαιώσεις κ.λπ. και το ωράριό του θα το καθορίζει ο δήμαρχος. Στα διαμερίσματα με πάνω από 1.000 κατοίκους μπορεί ο υπάλληλος να είναι πλήρους απασχόλησης. Επίσης καθιερώνεται και η τηλεφωνική υποβολή αιτήσεων και η ταχυδρομική αποστολή των αιτουμένων εγγράφων.

Διευκολύνσεις

Διατηρούνται όλες οι φορολογικές και ασφαλιστικές διευκολύνσεις που είχαν οι κάτοικοι των μικρών χωριών, ταυτόχρονα κατοχυρώνονται τα δικαιώματα και οι διευκολύνσεις των χωριών που συνενώνονται όπως και οι περιουσίες τους, τα κληροδοτήματά τους και οτιδήποτε άλλο τους ανήκε....

Δύο... έδρες

Εκτός από τη διοικητική έδρα σε πολλές περιπτώσεις καθιερώνεται και η ιστορική έδρα, στην οποία θα συνεδριάζει το Δημοτικό Συμβούλιο και θα γίνονται και οι εθνικές εορτές.

Χρηματοδότηση

Το πρόγραμμα των συνενώσεων θα υποστηριχθεί με το ποσό του 1 τρις. 25 δρχ. για την επόμενη πενταετία έως το 2002, με πόρους από το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα προγράμματα του υπουργείου Εσωτερικών και των άλλων υπουργείων. Οι πόροι αυτοί αναλυτικά είναι:

- Το 8,5% των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων, το 20% της ΣΑΤΑ και τα ποσά των έκτακτων επιχορηγήσεων του υπουργείου Εσωτερικών και των άλλων υπουργείων. Το συνολικό ποσό για την 5ετία είναι 383,8 δισ.

- Το 80% του φόρου των τόκων των καταθέσεων συνολικού ποσού 192 δισ.

- Χρηματοδότησης ύψους 200 δισ. δρχ. από το εθνικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων.

- Τα ποσά για έργα από το γ' Κ.Π.Σ. που εκτιμάται ότι θα είναι της τάξεως των 250 δισ. δρχ.

Προσωπικό

Όλοι οι γραμματείς των καταργούμενων κοινοτήτων εντάσσονται στο προσωπικό των νέων δήμων και αυτοί που θα περισσέψουν θα μεταταθούν αναγκαστικά στις νομαρχίες και στις περιφέρειες.

Απόσπασμα από την εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*

ΦΩΤΕΙΝΟΙ ΔΙΑΒΑΤΕΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΠΑΥΛΟΣ Ν. ΧΡΥΣΙΚΟΣ

Ο Ευρυτάνας καθηγητής στις ΗΠΑ, που αγωνιζόταν για την Πατρίδα.

Πέθανε στην Virginia των ΗΠΑ ο καθηγητής Παύλος Ν. Χρυσικός. Είχε γεννηθεί στο Λημέρι Ευρυτανίας τελείωσε το Γυμνάσιο στο Αγρίνιο το 1930 και την άλλη χρονιά κατατάχθηκε στη Χωροφυλακή με την επιδίωξη να σπουδάσει φιλολογία στο Πανεπιστήμιο. Έμαθε μόνος του Γαλλικά και τοποθετήθηκε στην Τουριστική Αστυνομία, που συνήθως έμπαιναν τα μορφωμένα στελέχη αφού στο μεταξύ με εξετάσεις είχε μπει στην Σχολή Αξιωματικών Χωροφυλακής.

Όπως ο ίδιος έγραψε στο περιοδικό «Πνευματική Ζωή» (τ. 65.66 του 1993) ιδεολογικά επηρεάστηκε από τον ποιητή Θόδωρο Σκουρλή, όταν τον επισκέφτηκε στο Κερασσοχώρι (τότε Κεράσοβο). «Καίτοι δεν θυμάμαι λεπτομέρειες των συζητήσεών μας, αποκαλύπτε σε εκείνο το κείμενό μου για τη ζωή είχαν αλλάξει και όσα μου έλεγε ο Θόδωρος με επηρέασαν πολύ».

Με την κήρυξη του πολέμου έφυγε στη Μέση Ανατολή με το κυβερνητικό κλιμάκιο κι από εκεί μέσω Αργεντινής έφτασε στην Αμερική, όπου εγκαταστάθηκε μόνιμα. Το όνειρό του για ανώτατες σπουδές έμελλε να πραγματοποιηθεί σ' αυτή τη χώρα. Παράλληλα όμως από την πρώτη μέρα της εγκατάστασής του στην Αμερική δεν έπαψε να προβάλλει τα δίκαια της Ελλάδας με αρθρογραφία, εκδηλώσεις, ομιλίες και υπομνήματα προς τους μεγάλους της Γης. Αυτόν τον αγώνα τον συνέχισε μέχρι την τελευταία στιγμή της ζωής του με σθένος και με τεκμηρίωση τέτοια που δεν άφηνε περιθώρια διάψευσης από τους εχθρούς μας.

Ο Θόδωρος Σκουρλής, που κι αυτός είχε εγκατασταθεί στην Αμερική και είχε σημαντική θέση στον πνευματικό αλλά και στον οικογενειακό χώρο τον συμβούλεψε για την εισαγωγή του στο Πανεπιστήμιο και μάλιστα για το Τμήμα Λαογραφίας. Στο μεταξύ νοιώθοντας την ανάγκη να ασχοληθεί με την ποίηση, αφού διέθετε ένα πηγαίο ταλέντο βρήκε στο πρόσωπο του Θόδωρου Σκουρλή το Δάσκαλο για τον οποίο πάλι λέει στο άρθρο που αναφέραμε πως «κανένας άλλος δεν εξάσκησε τόσο πνευ-

ματική επιρροή στη ζωή μου όσο ο Θόδωρος και η μνήμη του θα μου μείνει ανεξίτηλη όσο ζω».

Το πρώτο ποίημα που έγραψε το έστειλε στο Νίκο Θάνο που έβγαζε μεταπολεμικά το περιοδικό «Φθιώτις» στη Λαμία που εντυπωσιάσε για τη δομή του στίχου και για τα ευρύτερα μηνύματα.

Στην Αμερική μετέφρασε και το βιβλίο του Μιχάλη Σταφυλά «Ευρυτανία» που έκαμε δυο εκδόσεις στον ίδιο χρόνο, ενώ δημοσίευε σε εφημερίδες και περιοδικά λογοτεχνικά κείμενα που πάντα αναδύονταν απ' αυτά η νοσταλγία της πατρίδας. Μετέφρασε ακόμα στα αγγλικά και το βιβλίο «Προσφορά Αγάπης» του Προέδρου της «Πανευρυτανικής» Παν. Κωστοπαναγιώτη, και είναι το μοναδικό βιβλίο που παρουσιάζει ζωντανά τη ζωή και τη δράση της ΕΝΩΣΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΩΝ ΑΜΕΡΙΚΗΣ «ΤΟ ΒΕΛΟΥΧΙ» δίνοντας και ένα μήνυμα αδεφλοσύνης στους απανταχού Ευρυτάνες και κυρίως στην Ευρυτανική νεολαία της διασποράς, που θα αναλάβει τη συνέχιση του έργου της Ιστορικής Ένωσης «ΒΕΛΟΥΧΙ».

Ο ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΥΣΙΚΟΣ το 1984 επεσκέφθη στο χωριό Ανατολική Φραγκίστα την υπέργηρο μητέρα του ΑΣΠΑΣΙΑ 113 ετών, φαινόμενο μακροζωίας που ζούσε κοντά στον αδελφό του ΘΗΛΕΜΑΧΟ, τότε Πρόεδρος της Κοινότητας Αν. Φραγκίστας και συνέχεια το πατρικό του χωριό Λημέρι, όπου προσκύνησε τη σπηλιά του ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗ.

Το 1986 κατά τη διάρκεια του 42ου Συνεδρίου του ΒΕΛΟΥΧΙΟΥ στο ΚΑΡΠΕΝΗΣΙ οι σύνεδροι επισκέφθηκαν το Λημέρι, όπου στην Κεντρική εκκλησία οργανώθηκε ειδική εκδήλωση και τιμήθηκε ο Καθηγητής ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΥΣΙΚΟΣ ως ευεργέτης του χωριού.

Ως Πρόεδρος της Επιτροπής Υποτροφιών του ΒΕΛΟΥΧΙΟΥ συνέταξε τον κανονισμό λειτουργίας και υποστήριξε με φανατισμό και πάθος το θεσμό. Ιδιαίτερα για τους Ευρυτάνες φοιτητές της Ελλάδος διέθετε κάθε χρόνο ένα σημαντικό ποσό. Αναγνωρίζοντας το θεάρεστο έργο της Ομάδας ΓΙΑΤΡΩΝ Αλληλεγγύης της ΠΑ-

συνέχεια στη σελ. 6

**ΚΑΦΕΓΑΛΑΚΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
"Η ΔΡΟΣΙΑ"**

ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ
Κύπρου & Σόλωνος 19
Τηλ.: 42146 - ΛΑΜΙΑ

**ΟΤΑΝ ΞΕΧΝΑΣ ΤΟ
ΧΩΡΙΟ ΣΟΥ ΕΙΝΑΙ ΣΑ
ΝΑ ΞΕΧΝΑΣ ΤΟΝ ΙΔΙΟ
ΣΟΥ ΤΟΝ ΕΥΑΤΟ**

**Γεώργιος Μπέσας
Πωλούνται Παγόςκυρα**

Αθήνη Ευρυτανίας
Τηλ.: 0237-31158

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Έγιναν στα Σπάτα οι γάμοι της Σπυριδούλας Πολυχρόνη, κόρης του Γεωργίου και της Νίκης Πολυχρόνη, και του Νικολάου Πρίφτη.

Μετά το μυστήριο ακολούθησε δεξίωση στο κέντρο «Ωραία Παλλήνη».

Στο νέο ζευγάρι ευχόμαστε να ζήσουν ευτυχισμένοι.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η Στυλιανή Μαρούλη κόρη του χωριανού μας Σταύρου Μαρούλη γέννησε στις 5-12-96 αγοράκι το οποίο βαπτίστηκε στις 29-6-97 και ονομάστηκε Τριαντάφυλλος.

Στους γονείς και στον νεότερο παππού τους ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του αείμνηστου Χρήστου Θάλλα. Καλή του ανάπαυση. Στην οικογένεια του ευχόμαστε να ζήσουν να τον θυμούνται.

Έγινε στις 8-7-97 το 40ήμερο μνημόσυνο της αειμνήστου Ελένης Μαρούλη. Καλή της ανάπαυση. Στην οικογενειά της ευχόμαστε να ζήσουν να τη θυμούνται.

Έγινε στις 19-10-97 το ετήσιο μνημόσυνο του αείμνηστου Δημοσθένη Τριανταφύλλου. Καλή του ανάπαυση. Στην οικογενειά του ευχόμαστε να ζήσουν να τον θυμούνται.

συνέχεια από σελ. 5

Ο Ευρυτάνας καθηγητής στις ΗΠΑ, που αγωνιζόταν με την Πατρίδα.

ΝΕΥΡΥΤΑΝΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ την ενίσχυε με ανάλογο ποσό δια του Προέδρου κ. Π. Κωστοπαναγιώτου, που κάθε χρόνο τον επισκέπτετο ανελλιπώς.

Άφησε πλούσιο λογοτεχνικό έργο - ένα ωραιότατο μάλιστα κείμενο για το χωριό του ΔΗΜΕΡΙ και κάποια φύλλα ημερολογίου του από τη Μέση Ανατολή, που ξετυλίγονταν δραματικά γεγονότα βρίσκονται στο Αρχείο του Περιοδικού «ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ» και θα αξιοποιηθούν.

Πρέπει να επισημάνουμε πως ο καθηγητής Π.Ν. Χρυσικός υπήρξε σ' όλη του τη ζωή άνθρωπος μαχητικός και ειλικρινής στις προθέσεις του. Ότι είχε να πει το έλεγε με παρρησία και δεν δίσταζε να αποκαλύπτει το ψεύδος και την υστεροβουλία, όπου διέβλεπε τέτοια νοσηρά συμπτώματα. Απόδειξη πως τα τελευταία χρόνια, που προέκυψαν αναίτια κάποια προβλήματα μεταξύ ευρυτανικών σωματείων, προσπάθησε να επικρατήσει σύνεση και ηρεμία, αφού ο μόνος που ζημιώνεται από τέτοιες αντιπαραθέσεις είναι ο τόπος μας ο πατρικός.

Τώρα πια ο Παύλος ανήκει στην ιστορία της Πατρίδος μας. Διδάσκει ακόμα με το παράδειγμά του αφού άφησε έργο πολύτιμο και αγαθή μνήμη.

Η Ευρυτανία που τον γέννησε έγινε φτωχότερη και η Ελλάδα έχασε μια δυναμική φωνή που διατρέωνε τα δίκαιά της στα πέρατα του κόσμου.

Η σύζυγός του κυρία Αλεξάνδρα, εκπαιδευτικός, στάθηκε αντάξια στο πλευρό του και δημιούργησαν, μια αξιόλογη οικογένεια με στέρεες Ελληνοχρησιανικές αρχές.

Μάλιστα η κόρη του ΒΙΡΓΙΝΙΑ λατρεύει την Ελλάδα, μένει μόνιμα στην Θεσσαλονίκη και διδάσκει την Αγγλική γλώσσα στο Αμερικανο-Ελληνικό Κολλέγιο Ι.Α.Σ. Θεσσαλονίκης.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΣΤΟΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
Πρόεδρος της Πανευρυτανικής Ένωσης

ΟΒΕΛΙΣΤΗΡΙΟ - ΤΑΒΕΡΝΑ
"ΤΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ"
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΡΟΥΛΗΣ
ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 87 ΛΑΜΙΑ ΤΗΛ.: 42-064

Αγαππά «Χρυσιώτικα Νέα»

Μαζί με τα συγχαρητήριά μου για τη σημαντική πρόοδό σας και τους χαιρετισμούς μου στους γνωστούς, φίλους και συγγενείς αναγνώστες σας, παρακαλώ να δημοσιεύσετε το εσώκλειστο αφιέρωμα στη μνήμη των θανόντων από ψύχος στη Νιάλα τον Απρίλη 1947, Στρατιωτών πολιτών και Ανταρτών, που απαγγέλθηκε στο φετεινό προσκύνημα στις 13 Ιουλίου με συμμετοχή πολλών προσκυνητών.

Με πολλή εκτίμηση
Ε. Κ. Σπανός

Αφιέρωμα στη μνήμη εκείνων και των δυο παρατάξεων του εμφυλίου πολέμου που αναγκάστηκαν απ' την παγερή χιονοθύελλα του

Απρίλη του 1947 να πέσουν αγκαλιασμένοι στην οροσειρά της Νιάλας ως να μην ήταν αντίπαλοι, δίνοντας το σύνθημα της συμφιλίωσης. (του Βαγγέλη Σπανού)

Για Σας που μείνατε εδώ στις ράκες μέσ' τα χιόνια εδώ σε τούτα τα βουνά που κελαιδούν τ' απδόνια, για Σας ερχόμαστε εδώ τώρα το καλοκαίρι εδώ που είχε πέρασμα του Κατσαντών τ' ασκέρι. Εδώ περάσαμε κι εμείς και δώσαμε και μάχες και τρόπο εσκορπίσαμε σ' όλες αυτές τις ράκες. Επίθεση φωνάξαμε κι ας είμασταν πεντέξι κι αυτοί στα πόδια τοβαξαν τη νύχτα πριν να φέξει Μόνο μια νύχτα τ' Απριλιού στις δώδεκα το βράδυ

όταν ξημέρωσε η αυγή όλοι μαζί είχατε πάει στον Άδη Μνήμες κακές μας έρχονται απ' τα παλιά τα χρόνια ποτέ δεν Σας ξεκάσαμε που πέσατε στα χιόνια. Αντάρτες, πολίτες και Στρατός σας ένωσε το ψύχος κι έπαψε να Σας οδηγεί το άσπονδο το μίσος. Το κρύο Σας ανάγκασε μαζί να κοιμηθείτε και στείλατε το μήνυμα «Έλληνες ενωθείτε» Τώρα που ζέστανε ο καιρός κι ανοίξαν τα κλαράκια βγήκαν οι θλάχοι στα βουνά, γεμίσαν τα κονάκια ήρθαμε και μεις εδώ ν' ανάψουμε κεράκια. Κεράκια να φωτίσουνε αυτούς που δοικούνε ν' ανοίξουνε τ' αυτάκια τους και μας να μας ακούνε. Εμείς κρατήσαμε μαγιά για τη Δημοκρατία κι αυτοί τη βρήκαν έτοιμη και κάνουν περιουσία. Εμείς να τρώμε ψίκουλα κι αυτοί τρανά κομάτια και δούλοι καταντήσαμε σα νάμαστε Αλβανάκια Ας λάβουνε υπ' όψη τους κι ας το καλοσκεφθούνε πως απ' το δύστυχο λαό θα ταρακονηθούνε Όρκο κάνουμε σε Σας και σ' όλους τους πεσόντες στο δρόμο που χαράξετε θα είμαστε παρόντες. Υπόχηση δίνουμε σε Σας ότι κάποιο τρόπο πρέπει να βρούμε απ' τις βδέλες του λαού σύντομα ν' απαλλαγούμε Τώρα όμως όκι με όπλα και σφαίρες όσο θυμόμαστε εκείνες τις μαύρες μέρες.

Γεώργιος Τ. Μαντής

Οικοδομικές εργασίες
Τηλ.: 0441-73460 Καρδίτσα

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ - ΨΗΣΤΑΡΙΑ - ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΛΟΥΚΑΝΙΚΩΝ
"ΤΟ ΚΕΝΤΡΟΝ"

Στο κατάστημά μας θα βρείτε
τα παραγωγής μας φημισμένα λουκάνικα "ΤΣΩΝΟΥ"
ΠΑΝ. ΤΣΩΝΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.
Αγ. Γεωργίου Λαμίας - 48ον χιλ. Ε.Ο. Λαμίας - Καρπενησίου
Τ.Κ. 350 17 - ΤΗΛ. (0236) 31221 - 310000

Τα Χρυσιώτικα νέα δεν έχουν άλλους οικονομικούς πόρους, για να εκδίδεται η εφημερίδα τακτικά, στείλτε τη συνδρομή σας. Η διεύθυνση του ταμίας μας είναι: Αυγέρης Παναγιώτης Ιουλιανού 77 Αθήνα 104 39

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ

Ο Ιωάννης Παπαδόπουλος (Γιάννης Μεγδοβίτης) γράφει, στο Ρουμελιώτικο Ημερολόγιο του 1957, ότι οι παραδόσεις που κυκλοφορούν στην Ευρυτανία γύρω από την μεγάλη επανάσταση και το επικό έργο του 21 είναι ατέλειωτες και οι περισσότερες αδημοσίευτες με κίνδυνο να παραποιηθούν και να χαθούν.

Πολλά μέρη της έχουν σχετιστεί άμεσα με τις ηρωικές μορφές που έδρασαν στον αγώνα για την απελευθέρωση. Από δω πέρασε ο Κατσαντώνης, εκεί κοιμήθηκε, εκεί είναι οι σπηλιές του Λιβίνη, σ' αυτό το σημείο σκοτώθηκε ο Μάρκος Μπότσαρης (16).

Στην Προεπαναστατική περίοδο -1684- βρισκόμαστε το μικρό Χορμόπουλο από τα Άγαφα να πολεμά με το μέρος των Ενετών του Μοροζίνη στην Βόνιτσα και λίγο αργότερα να ξεσηκώνει Βαλτινούς και Ξηρομερίτες ενάντια στους Τούρκους.

Ενέμετο το Αρματωλίκι των Αγράφων που περιλάμβανε μέρος της Ευρυτανίας και Θεσσαλίας.

Για καλύτερο συντονισμό των αρματολικιών δημιουργήθηκε ένα μεγάλο αρματωλίκι στο Καρπενήσι κάτω από τις διαταγές του Μποσσίνα και του Λουμποζόβιτς που περιλάμβανε τα αρματωλίκια των Αγράφων, και τις Υπάτης (17).

Στην ίδια περίοδο συναντάμε την ηρωική μορφή του καπετάν Λιβίνη ενός από πρωτοπόρους της εθνεγερσίας. Σε μια περίοδο που οι προεστοί έπαιζαν το φιλοτουρκικό χαρτί, ο Λιβίνης στάθηκε στο πλευρό του καταδυναστευόμενου λαού και αμειλικτος τιμωρός Τούρκων και φιλότουρκων (16)*

Γνωστές οι μάχες που έδωσε στην Γόλιανη Καρπενησίου κατά των Τούρκων.

Ο Σάθας αναφέρει ότι το ύψωμα αυτό φέρει το όνομα Λιβίνη (17).

Επесе πολεμώντας κοντά στην Αράχωβα του δήμου Παρακαμπυλίων Ευρυτανίας, κυνηγημένος από τους Τούρκους και τους συνεργάτες τους μεταξύ των οποίων και ο προεστός Καρπενησίου Κωνσταντάκης ο επονομαζόμενος και Τουρκο-Κωνσταντά-

κης. Ο Ιατρίδης όταν επισκέφθηκε το 1830 την Αράχωβα αναφέρει ότι στον τοίχο της Αγίας Τριάδας διάβασε την παρακάτω σημείωση. "Κατά το 1685 επολέμησε ο καπετάν Λιβίνης".

Μαζί με τον Λιβίνη υπάρχουν και εκατοντάδες άλλοι εξουθενωμένοι Ξυπόλυτοι κατατρεγμένοι πατριώτες που μην έχοντας άλλη ελπίδα βρήκαν διέξοδο στον ένοπλο αγώνα κατά των τυράννων.

Το 1694 εκστρατεύει κατά της στερεάς ο ηγεμών της Μάνης Λιβέριος Γερακάρης και στρατοπεδεύει στο Καρπενήσι. Αφού απέτυχε να προσεταιριστεί τον αρματωλό Καρπενησίου Μποσσίνα, επέβαλε φόρους στους κατοίκους που τους εισέπραξε καταναγκαστικά.

Είτε για άφεση των αμαρτιών του είτε για σκόπιμη επίδειξη, όπως λέγεται, έστησε εκκλησίες μεταξύ των οποίων και την εκκλησία της Αγίας Τριάδας στο Καρπενήσι την οποία και ανακαίνισε μετά την πυρπόλησή της από τους Τούρκους. (17)

Συνέχεια στο επόμενο

ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

Αθήνα 20 Ιουλίου 1997 ΠΡΟΣ: Τον κ. Πρόεδρο του Συλλόγου των Απανταχού Χρυσιωτών «Η ΠΑΝΑΓΙΑ»

Τυχαία ήρθε στα χέρια μου η Εφημερίδα «ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» (αριθ. φύλλου 10 - Γ' τρίμηνο 1997) - τριμηνιαίο ενημερωτικό Δελτίο του Συλλόγου σας και το πρόσεξα ιδιαίτερα.

Πρόκειται για πολύ καλό έντυπο, με άψογη αισθητική εμφάνιση, πλούσια ύλη, κείμενα τοπικού ενδιαφέροντος, καλογραμμένα, με γλώσσα απλή και λαγαρή, εκφραστική αρτιότητα, ορθή διατύπωση, ποικίλου περιεχομένου ειδήσεις, πληροφορίες και τοποθετήσεις και με αρκετό φωτογραφικό υλικό (παλιές και πρόσφατες φωτογραφίες).

Το διάβασμα με αγάπη πολλή. Στάθηκε σε πολλά κείμενα - πνευματικές καταθέσεις αξιόλογων συντελεστών του δελτίου σας: Ωραιότατο το αναφερόμενο στον εορτασμό του Πάσχα «ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ» του κ. Αντώνη Καρανίκα. Αξιοπρόσεκτα τα ταξιδιωτικά στην Ευρυτανία, με τις περιγραφικές διαδρομές και τις ζωντανές με φωτεινά χρώματα εικόνες, του ΑΓΡΑΦΙΩΤΗ, που παρουσιάζει ο εκλεκτός φίλος και συ-

νάδελφος κ. Χαράλαμπος Μπετχαβάς. Πολύ όμορφο, γοητευτικό και δροσερό το κείμενο, με τον τίτλο «ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ» της δ. Ιωάννας Καραθάνου, κόρης του εξαιρετικού φίλου και ωραίου ανθρώπου κ. Φώτη Καραθάνου. Η Ιωάννα, όπως διαπιστώνω, διακρίνεται για τη δυνατή περιγραφή, την αφηγηματική χάρη, την ενημερωτική πληρότητα, την ευχέρεια στην έκφραση και την αρτιότητα στη διατύπωση, αλλά και για το έμφυτο της ευαισθησίας της. Ενδιαφέρουσες οι συνέχειες με τον κύριο τίτλο «ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ» και τον υπότιτλο «ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΡΙΖΕΣ» του κ. Νικόλαου - Γρηγόρη Τριανταφύλλου. Ρίχνουν φως και βοηθούν στην ανίχνευση της τοπικής ιστορίας, στη συντήρηση της εθνικής μας μνήμης και τη διαφύλαξη της ιστορικής ταυτότητας του τόπου.

Αξιόλογο είναι και το κείμενο που αναφέρεται στο πανηγύρι του Αγίου Παντελεήμονος στην Κοινότητα του Αγίου Δημητρίου.

Συμπερασματικά τονίζω ότι σε κάθε σελί-

δα του διακρίνει ο δέκτης - αναγνώστης άριστο τρόπο παρουσίασης και αίσθημα ευθύνης.

Εκφράζω τα συγχαρητήριά μου και στο Σύλλογο των Απανταχού Χρυσιωτών Ευρυτανίας «Η ΠΑΝΑΓΙΑ» και στους εξαιρετικούς συντελεστές του τριμηνιαίου δελτίου τους και εύχομαι και συνεχίσουν την πνευματική προσπάθειά τους, προσφέροντας έργο σημαντικό και θετικό και εκδίδοντας τα «ΧΡΥΣΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» επί πολλές δεκαετίες.

Με εξαιρετική τιμή
Κώστας Λάζος
Υπεύθυνος για τη σύνταξη και
την επιμέλεια της ύλης της
Εφημερίδας
«ΤΟ ΣΤΕΝΩΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ»
Κρέσνας 68 - 113 63 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 8820.858

ΚΑΒΑ

ΠΟΤΩΝ - ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΩΝ
ΧΥΜΩΝ- ΜΠΥΡΕΣ ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ
ΠΟΤΑ - ΑΛΕΥΡΑ - ΧΑΡΤΙΚΑ
Αντιπροσωπείες - Διανομές
ΜΑΚΗΣ ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
Δ. ΦΡΑΓΚΙΣΤΑ ΤΗΛ.: 95318

Μιλτιάδης Θεοδωρόπουλος
Μηχανικός Τοπογράφος

Πωλούνται Διαμερίσματα

Τηλ.: 0237-21010 Καρπενήσι
01-7779109 Αθήνα

ΕΞΑΤΜΙΣΕΙΣ
ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ
ΠΟΛΥΧΡΟΝΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ
ΤΑΪΓΕΤΟΥ 42 - ΚΟΛΙΑΤΣΟΥ
ΤΗΛ. 20.23.193

Η ΕΛΟΝΟΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ιστορική αναδρομή και σημερινή κατάσταση

Δρ. Παναγιώτης Καράνης: Παρασιτολόγος / Ερευνητής, Υφηντής του Παν/μίου της Βόννης

Η ιστορία της Ελλάδας ήταν πάντα συνδεδεμένη με την ελονοσία, η οποία έχει παίξει αποφασιστικό ρόλο σε κρίσιμες φάσεις της ιστορίας του ελληνισμού, επειδή έχει καταστροφική επίδραση στην υγεία και στην ζωτικότητα του λαού. Ο Όμηρος, ο Ησίοδος, ο Θεογενής, ο Ηρόδοτος, ο Αριστοτέλης, ο Στράβων, ο Πίνδαρος, ο Σοφοκλής, ο Πλούταρχος, ο Αριστοφάνης, ο Πλάτωνας και άλλοι αναφέρουν διάφορες λοιμώξεις που μπορεί να ήταν ελονοσία, παρότι κανένας από αυτούς δεν ήταν δυνατό να είναι σίγουρος γι' αυτό. Τα ιατρικά συγγράμματα του Ιπποκράτη και άλλων δίνουν καλύτερες πληροφορίες και περιγραφές για πυρετούς από ελονοσία.

Είναι βέβαιο ότι τον 5^ο π.Χ. αιώνα, περιοχές της Ελλάδας όπως η Αττική και η Βοιωτία είχαν υψηλά ποσοστά κρουσμάτων ελονοσίας. Πριν από αυτό τον αιώνα η ασθένεια ήταν άγνωστη για τη χώρα. Κατόπιν εμφανίστηκε στην Μεγάλη Ελλάδα και στις ακτές της Μικράς Ασίας από όπου και επεκτάθηκε στην ηπειρωτική χώρα κατά το δεύτερο ήμισυ του 5^{ου} π.Χ. αιώνα. Το 15^ο αιώνα που η χώρα ήταν υπό ξένη κατοχή, οι πληροφορίες μας είναι ελλιπείς για τις υγειονομικές συνθήκες στην πατρίδα. Μετά την απελευθέρωση της πατρίδας στην αρχή του 19^{ου} αιώνα που ήταν η εποχή της ανάπτυξης της αγροτικής οικονομίας δημιουργήθηκαν ευνοϊκές συνθήκες για την εξάπλωση της ελονοσίας κυρίως στις περιοχές γύρω από τις λίμνες Κωπαΐδα και Τριχωνίδα και στα έλη.

Στην εποχή του πολέμου και της ανεξαρτησίας το 1821 δεν δόθηκε μεγάλη προσοχή στην ασθένεια αυτή. Τα βρετανικά, γαλλικά και ρωσικά στρατεύματα που βοηθούσαν την πατρίδα μας στον αγώνα της απελευθέρωσης, επλήγησαν όμως σημαντικά από την ασθένεια. Με αυτές πλέον τις εμπειρίες υπάρχει ένας συνδετικός κρίκος για την ελονοσία στην εποχή της νέας Ελλάδας και την εποχή του Ιπποκράτη που περιέγραφε παρόμοιους πυρετούς. Πολλά τμήματα της χώρας επλήγησαν από την ασθένεια. Το 1890 γράφτηκε ότι από τις 40.000 εισαγωγές ασθενών στο στρατιωτικό νοσοκομείο της Αθήνας σε ένα χρονικό διάστημα πέντε χρόνων, 14.396 από αυτές τις περιπτώσεις οφειλονταν σε προσβολή από ελονοσία. Την εποχή εκείνη ενδημούσε η ασθένεια στην Θεσσαλία, στη Θήβα, στην περιοχή της Αθήνας και των περιχώρων όπως επίσης και σε περιοχές γύρω από τον Ισθμό της Κορίνθου. Στην Πελοπόννησο έγινε καταστροφή του γαλλικού στρατού από ελονοσία κατά την μάχη του Ναβαρίνου το 1820. Την εποχή της κατοχής των Ιόνιων νήσων από τις βρετανικές δυνάμεις το 1936-46 ο στρατός αυτός επλήγη βαριά με πυρετό σε ποσοστό περιπτώσεων 200 στα 1.000 και θανά-

τους 5 στα 1.000 άτομα. Επιδημίες παρουσιάστηκαν στα ελληνικά στρατεύματα και σε πολίτες την εποχή του 1858-59, 1864-66 και 1870. Σε μια επιστημονική μελέτη που έγινε εκείνον τον καιρό στην περιοχή του Ορχομενού βρέθηκαν μολυσμένα 33% των παιδιών που εξετάστηκαν. Πληροφορίες από τον καθηγητή της Υγειονομικής Σχολής εκείνης της εποχής στην Αθήνα, μας δίνουν στοιχεία για 1 εκατομμύριο περιπτώσεις ελονοσίας και 6000 θανάτους. Μεταξύ του 1896 και 1905 το ποσοστό προσβολής στα ελληνικά στρατεύματα κυμαινόταν μεταξύ 28-45%.

Η νόσος της ελονοσίας έχει αιτιολογικό παράγοντα πρωτόζωο γνωστό σαν πλασμώδιο του Λαβεραν. Τέσσερα είδη πλασμωδίων είναι υπεύθυνα για τις διάφορες μορφές της ελονοσίας που προσβάλλουν τον άνθρωπο: *Plasmodium falciparum*, *P. vivax*, *P. ovale* και *P. malariae*. Από αυτά τα είδη, το *P. falciparum* είναι το πιο σοβαρό αίτιο νοσηρότητας και θνησιμότητας. Η ασθένεια μεταδίδεται στον άνθρωπο από κουνούπια του γένους των *Anopheles*. Στην περίπτωση μόλυνσης με *P. vivax*, *P. ovale*, και *P. malariae* παρατηρούνται υποτροπές. Είναι γνωστό ότι η ασθένεια ειδικά με το *P. malariae* μπορεί να υποτροπιάσει μέχρι και 50 χρόνια μετά την αρχική λοίμωξη.

Ο κύκλος της ελονοσίας εξελίσσεται σε διαφορετικά στάδια και δυο φάσεις, μια στον άνθρωπο και μια στο κουνούπι. Τα πλασμώδια βρίσκονται στη σιέλο των αιμοσπομυζητικών κουνουπιών και μεταδίδονται την ώρα του τσιμπήματος κατά την λήψη αίματος από τα θηλυκά έντομα, που χρειάζονται τις πρωτεΐνες του αίματος για την ανάπτυξη των αυγών. Από την θέση του τσιμπήματος τα πλασμώδια φτάνουν γρήγορα με την κυκλοφορία του αίματος στο συκώτι όπου και πολλαπλασιάζονται. Μέχρι αυτό το στάδιο δεν παρουσιάζονται ακόμα συμπτώματα ασθένειας. Στην συνέχεια τα παράσιτα προσβάλλουν τα ερυθρά αιμοσφαίρια τα οποία και καταστρέφουν. Τα χαρακτηριστικά κλινικά συμπτώματα της ελονοσίας, δηλ. τα ρίγη και ο πυρετός, εμφανίζονται σε αυτή την φάση και οφείλονται σε βιολογικά δεδομένα του παρασίτου. Ανάλογα με τον βιορυθμό του κάθε είδους πλασμωδίου είναι γνωστά και τα ονόματα τριταίος ή τεταταίος πυρετός. Με την μικροσκοπική εξέταση των παρασίτων στο αίμα γίνεται η διάγνωση της ελονοσίας. Αυτό γίνεται σε ειδικό παρασκεύασμα με λεπτή και παχιά σταγόνα αίματος που λαμβάνεται από το δάκτυλο. Όταν ο αριθμός των παρασίτων στο αίμα είναι χαμηλός απαιτείται μεγάλη εμπειρία από τον εξεταστή.

Η νόσος ήταν παλιότερα με παγκόσμια κατανομή αλλά περιορίζεται σήμερα κυρίως στις χώρες

της Αφρικής κάτω από την Σαχάρα και σε τροπικές χώρες της Ασίας και της Ν. Αμερικής. Υπολογίζεται ότι υπάρχουν παγκοσμίως 300 εκατομμύρια φορείς του πλασμωδίου της ελονοσίας και 120 εκατομμύρια κλινικά κρούσματα το χρόνο. Κάθε χρόνο πεθαίνουν πάνω από ένα εκατομμύριο παιδιά μόνον στην Αφρική. Από το 1965 έχει εκριζωθεί η νόσος από την Ευρώπη, την Β. Αμερική, την Ιαπωνία, την Αυστραλία, την Κορέα και αρκετές χώρες της εγγύς Ανατολής. Εστίες ελονοσίας υπάρχουν στα Νότια και Ανατολικά της Τουρκίας και στο Αζερμπαϊτζάν. Ασαφή παραμένουν τα στοιχεία για ορισμένες χώρες της ανατολικής Ευρώπης, όπως π.χ. η Ρουμανία. Στις άλλες χώρες της Ευρώπης παρατηρούνται περιστατικά ελονοσίας που αφορούν άτομα που ταξίδεψαν σε μέρη όπου ενδημεί η νόσος και σε μετανάστες από τροπικές χώρες. Επίσης παρατηρήθηκαν κρούσματα σε άτομα που έκαναν μετάγγιση αίματος, σε χρήστες ναρκωτικών ή σε άτομα που λόγω ατυχήματος στο νοσοκομείο ή στο εργαστήριο χρησιμοποίησαν μολυσμένο αίμα. Μια ιδιαίτερη περίπτωση είναι τα κρούσματα που παρατηρούνται σε εργαζόμενους στα αεροδρόμια ή σε εκείνους που ζουν κοντά σε αυτά.

Συστηματική καταπολέμηση της ελονοσίας στην Ελλάδα άρχισε το 1905 όταν ιδρύθηκε ο ανθελονοσιακός σύνδεσμος με έδρα του επιτελείου και εγκέφαλο την Υγειονομική Σχολή Αθηνών που επέτρεπε μέτρα δημόσιας υγείας σε όλη την χώρα. Τα πρώτα μέτρα συνετέλεσαν στην βελτίωση των υγειονομικών συνθηκών και στη διανομή κινίνου μέσω ειδικών υπηρεσιών. Το 1907 το κράτος επέτρεψε νομικά την αγορά και την πώληση της κινίνης η οποία πωλούνταν σε τιμή κανονισμένη από το κράτος. Η πώληση της κινίνης σε τιμή παραπάνω από την καθορισμένη τιμωρούνταν με πρόστιμο. Η κρατική κίννη έγινε πολύ δημοφιλής και τον πρώτο χρόνο πουλήθηκαν και καταναλώθηκαν πάνω από 10 τόννοι.

Το 1907-10 η ελληνική κυβέρνηση έκανε ειδική καταπολέμηση στην περιοχή του ιστορικού Μαραθώνα όπου τα θανατηφόρα κρούσματα ήταν αρκετά. Τα ανθελονοσιακά μέτρα αποσκοπούσαν στην καταπολέμηση του υδρόβιου σταδίου των κουνουπιών και σε αυτό συνέβαλε η διανομή αρκετού κινίνου. Τα αποτελέσματα ήταν καλά παρότι η διάδοση της ελονοσίας δεν σταμάτησε. Τα μέτρα συνεχίστηκαν σε άλλες περιοχές όπως στο Λαύριο, την Αθήνα και την λίμνη Κωπαΐδα. Η μεγαλύτερη απόδειξη ότι η ελονοσία δεν έπαψε να υπάρχει ήταν η περίφημη επιδημία που εμφανίστηκε κατά τον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο το 1916-18 όταν οι βρετανικές και γαλλικές στρατιωτικές δυνάμεις στην Μακεδονία παρέλυσαν ολοσχερώς από την ελονοσία και οι γερμανικές και αυστριακές δυνάμεις είχαν σημαντικές απώλειες.

Συνέχεια στο επόμενο

Γεώργιος Τάκης
ΨΗΣΤΑΡΙΑ
ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ
Τηλ. 696.406
ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΕΓΧΡΩΜΩΝ TV - VIDEO
ΠΑΡΑΛΙΑ ΑΥΛΙΔΟΣ (ΜΟΡΦΑ)
Τηλ. κινητό: 094 47.86.51
κ. Σπύρον
Τηλ. Αθήνας: 59.03.098

Χρυσιώτες και φίλοι μας επαγγελματίες. Διαφημιστείτε μέσα από την εφημερίδα του Συλλόγου μας.